

„Narodne novine“, broj 7/89., 59/96., i 71/14.

Napomena:

Objavljeno u »Narodnim novinama«, br. 7/89., na temelju članka 16. stavka 1. Zakona o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 19/83. i 17/86.)

Primjenjuje se u dijelu u kojem nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 71/14., 118/14. i 154/14.)

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU PRI RADU S TVARIMA KOJE SADRŽE POLIKLORIRANE BIFENILE, POLIKLORIRANE NAFTALENE I POLIKLORIRANE TERFENILE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se pravila zaštite na radu za rad s tvarima koje sadrže poliklorirane bifenile, poliklorirane naftalene i poliklorirane terfenile (u daljnjem tekstu: askareli).

Odredbe ovoga pravilnika primjenjuju se i u slučaju kada je u navedenim spojevima klor zamijenjen s drugim halogenim elementom.

Član 2.

Upotreba askarela dopuštena je uz posebnu suglasnost Republičkog inspektorata za rad i to samo na oružima i uređajima sa zatvorenim sistemom i na lokacijama koje su zaštićene od požara.

Upotreba askarela uz pribavljenu suglasnost iz prethodnog stava dopuštena je i prilikom znanstvenih i razvojnih istraživanja.

Član 3.

Korisnici askarela moraju provoditi stalni nadzor redovnim pregledima nad oružima i uređajima, kao i održavati odgovarajuću hermetizaciju procesa, te o tome voditi posebnu evidenciju.

Korisnicima askarela iz stava 1. ovoga članka smatraju se organizacije i poslodavci koji u svom proizvodnom procesu koriste askarele.

Član 4.

Oružja i uređaji u kojima su askareli, pri stavljanju u promet i korištenje moraju imati na vidnom mjestu pri vršenju:

- sigurnosni znak 3.1-140 HRN Z.SO.004 (to ka 4.1),
- dopunsku tablicu veli ine 71 x 140 mm² HRN Z.SO.001 (to ka 10).

Oba znaka moraju biti žute boje u skladu s HRN-om Z.SO.001 (to ka 4.1) i HRN-om Z.SO.010 (tabela 1).

Na dopunskoj tablici mora biti neizbrisivo napisan naziv oru a i ure aja i slijede i tekst:

»Oru e i ure aji sadrže tvari štetne za okolinu (naziv spoja ili nazive spojeva ako se radi o smjesi spojeva)«.

Oru a i ure aji, odnosno predmeti ija veli ina ne dopušta postavljanje tablice iz prethodnog stava moraju imati pravokutnu naljepnicu žute boje s natpisom ASKAREL.

Ako tablica ili naljepnica postanu slabo vidljive ili ako je dio teksta ne itljiv, potrebno je postaviti nove znakove.

Mjesno nadležnu vatrogasnu jedinicu potrebno je obavijestiti o lokacijama na kojima se nalaze oru a i ure aji s askarelima.

lan 5.

Posude u kojima se nalaze neiskorišteni, kao i one u kojima se nalaze otpadni, one iš eni askareli, moraju biti ozna ene znakovima opasnosti i oznakama upozorenja i obavijesti u skladu s odredbama »Pravilnika o ozna avanju otrova koji se stavljaju u promet na doma em tržištu« (“Službeni list”, br. 32/86).

Askareli se ozna avaju znakom za štetnost iji je simbol »Andrijin križ« crne boje na naran astoj podlozi.

Pored ili ispod znaka stavlja se natpis: OTROV.

lan 6.

Na in rukovanja s otpadnim tvarima koje sadrže askarele ili s otpadnim predmetima koji su došli u doticaj s njima utvr en je posebnim propisima.

II. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

lan 7.

Prostorije i prostori u kojima se koriste, prera uju i uvaju askareli, odnosno u kojima se popravljaju oru a i ure aji koji sadrže askarele, moraju biti zašti eni od požara i tako izvedeni da zbog mogu eg prolijevanja askareli ne prodiru u radnu i životnu okolinu.

lan 8.

Prostorije u kojima se koriste, prera uju i uvaju askareli, odnosno u kojima se popravljaju oru a i ure aji koji sadrže askarele, moraju biti dobro provjetravane.

Provjetravanjem se moraju osigurati uvjeti rada bez opasnosti za život i zdravlje radnika.

Djelotvornost provjetravanja provjerava se mjerenjem najmanje jednom u šest mjeseci, o čemu se vodi posebna evidencija.

Svi radovi se moraju obavljati tako da se pare askarela ne šire u zonu disanja radnika.

Povremeni radovi na održavanju oružja i uređaja mogu se izvoditi i na mjestima gdje se oružja i uređaji nalaze ako je provjetravanje tih prostora dovoljno efikasno.

lan 9.

Posude u kojima se skladište askareli moraju se hermetički zatvarati, a otvarati ih smiju samo za to ovlaštene osobe.

Askareli se moraju pretakati uz korištenje naprava koje sprečavaju prolijevanje i prskanje.

Posude i naprave za pretakanje moraju biti izrađene iz materijala koji je otporan prema askarelima i drugim otapalima.

lan 10.

Razlivene askarele je potrebno najprije uklanjati s materijalom koji upija, a nakon toga se ostaci askarela emulgiraju s vodom i sredstvom za čišćenje. Nastala se emulzija također mora odstraniti pomoću materijala koji upija.

Predmete koji su kontaminirani s askarelima čisti se s materijalom koji upija, a koji je navlažen s 1,1,1-trikloretnom (metilkloroformom).

Otpatke kontaminirane askarelom potrebno je odmah sakupljati i držati u posebnim, hermetički zatvorenim posudama.

lan 11.

Askareli ne smiju doći u doticaj s vatrom, otvorenim plamenom ili vrućim metalnim površinama.

Iznimno, na temelju prethodno izdanog uputstva, dozvoljeno je zavarivanje ili lemljenje na oružja i uređajima u kojima su askareli.

Pri obavljanju radova iz stava 2. ovoga člana potrebno je koristiti efikasne uređaje za odsisavanje koji osiguravaju da pare askarela ne dođu u zonu disanja radnika.

Vrući i predmeti kao što su lemila odnosno predmeti za zavarivanje moraju ostati u području djelovanja uređaja za odsisavanje tako dugo dok se sasvim ne ohlade.

lan 12.

Radnici kojima se bitno, odnosno kojima je povjeren rad s askarelima moraju prethodno i periodično biti podvrgnuti specijalističkim zdravstvenim pregledima, na kojima se utvrđuju propisane zaštite na radu, a u rokovima koji ne smiju biti duži od 12 mjeseci.

član 13.

Zabranjena je konzumacija jela i pića, držanje hrane, te pušenje u svim prostorijama u kojima se obavlja rad s askarelima.

član 14.

Askareli ne smiju doći u dišne ni u probavne organe, niti u doticaj s kožom i odjećom radnika.

Pri radu s askarelima potrebno je koristiti osobna zaštitna sredstva za zaštitu oči, zaštitnu kapuljicu, posebno zaštitno odijelo, zaštitnu obuću i zaštitne rukavice.

Prije odmora i nakon završenog rada s askarelima potrebno je sapunom i toplom vodom temeljito oprati lice, vrat i ruke.

Kad se izlazi iz prostorija u kojima se odvija rad sa askarelima, radnici obavezno moraju zamijeniti radno odnosno posebno zaštitno odijelo.

član 15.

Popravak se ne smije izvoditi dok se ne osiguraju uvjeti za siguran rad radnika.

Pri vanjskim kvarovima na oružju i uređajima, kada se oslobode vruće askarelne pare potrebno je koristiti zaštitnu masku s filterom A (smeđa boja).

Prilikom kvarova u unutrašnjosti električnih naprava kada se oslobode raspadni produkti (klorovodik), potrebno je koristiti zaštitnu masku s filterom B (crvena boja).

Pri većim koncentracijama askarela (preko 2% vol.) i u slučaju požara, potrebno je koristiti izolacione aparate.

Popravak se može izvoditi i uz korištenje osobnih zaštitnih sredstava bez maske, ako se mjesto kvara više sati hladilo, a prostorije su efikasno provjetrene.

član 16.

Odjeća i obuća kontaminirana askarelima potrebno je odmah skinuti, a kontaminirane dijelove kože obrisati s poliglikolom. Nakon toga radnik se treba temeljito oprati pod tušem sa sapunom i toplom vodom.

Pri kontaminaciji oči mora se 10 do 15 minuta ispirati vodom, pri čemu je potrebno očistiti pomicati na sve strane.

član 17.

Nakon provedene dekontaminacije u smislu odredbi člana 16. ovog pravilnika, radnike se mora uputiti u organizaciju udruženog rada zdravstva radi eventualnog pružanja stručne medicinske pomoći.

član 18.

Odjevu i obuću kontaminiranu askarelima potrebno je odložiti u skladu s odredbama člana 9. stava 3. ovoga pravilnika.

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

član 19.

Organizacije i poslodavci moraju najkasnije u roku od tri mjeseca nakon stupanja na snagu ovoga pravilnika, u skladu s odredbama člana 4. i 5. ovoga pravilnika, označiti i postaviti na vidno mjesto posude sa nekorištenim i otpadnim askarelima. O tome treba obavijestiti mjesno nadležni organ inspekcije rada i vatrogasnu jedinicu.

član 20.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".